

1 серпня 1962 р. призначений настоятелем храму на честь Різдва Пресвятої Богородиці в с. Веряця з приписною церквою в с. Горбки Виноградівського району¹. У 1962 р. з благословіння Святійшого Патріарха Московського і всієї Русі Алексія I (Симанського) нагороджений правом носіння наперсного хреста. У 1967 р. ієромонах Іов був возведений в сан ігумена.

25 липня 1973 року архієпископ Мукачівський і Ужгородський Григорій (Закаляк) в характеристиці на ігумена Іова (Гашпара) писав: «Игумен Иов (Гашпар Иван Феодорович), настоятель прихода в селе Веряца Виноградовского района один из культурнейших монахов. Со стороны прихожан за хорошее служение и содержательные проповеди пользуется большим уважением. Человек твердого характера»².

У 1974 р. з благословіння Святійшого Патріарха Московського і всієї Русі Пімена (Ізвекова) ігумен Іов був нагороджений палицею. У 1979 р. нагороджений хрестом з прикрасами. У 1979-1984 рр. – настоятель храму в с. Теково Виноградівського району.

21 грудня 1984 р. у зв'язку з хворобою зачислений у за штат духовенства Мукачівсько-Ужгородської єпархії³. Помер 10 січня 1993 р. Похований на цвинтарі у с. Веряця Виноградівського району.

*Юрій Данилець,
ієрей Олександр Монич*

¹ ДАЗО. – Ф. Р – 1490. – Оп. 4д. – Спр. 170. – Арк. 173.

² Особова справа ігумена Іова (Гашпара) // АМПЄ.

³ Там само.

Ієромонах Іриней (Сідлар) (11.08.1907 - ?? .1981)

Ієромонах Іриней (в миру Юрій Сідлар) народився 11 серпня 1907 р. в с. Осій Іршавського району в родині селян-бідняків. У 1918 р. закінчив п'ять класів народної школи. Після чого проживав разом з батьками, працюючи в сільському господарстві та на лісорозробках.

У 1930 р. поступив послушником до Свято-Преображенського чоловічого скиту в с. Тереля Тячівського округу. У травні 1931 р. пострижений у чернецтво з іменем Іриней. 15 лютого 1939 р. єпископом Володимиром (Раїчем) рукоположений у сан ієромонаха¹. З 27 вересня 1940 р. по 7 січня 1941 р. – настоятель приходу в с. Драгово Хустського округу, з 7 січня 1941 р. по 6 травня 1941 р. – настоятель приходу в с. Нягово (тепер Добрянське) Тячівського округу.

З 6 травня 1941 р. по 17 березня 1947 р. – священник в с. Апшиця-Водиця Рахівського району. 17 березня 1947 р. призначений священником до с. Дулово Тячівського району². 29 січня 1949 р. архієпископом Львівським і Тернопільським та Мукачівсько-Ужгородським Макарієм (Оксіюком) призначений обслуговувати також приход у с. Колодно Тячівського району³.

7 березня 1952 р. єпископом Іларіоном (Кочергіним) переведений на посаду духівника жіночого Свято-Успенського

¹ ДАЗО. – Ф. Р – 1490. – Оп. 4 д. – Спр. 168. – Арк. 78 зв.

² Архів УСБУ. – Арх. кримін. спр. № 5748-С. (Сідлар Ю.). – Арк. 41.

³ ДАЗО. – 1490. – Ф. Р – 1490. – Оп. 4д. – Спр. 180. – Арк. 91.

скиту в с. Угля Тячівського району¹. 23 травня 1952 р. за наказом єпархіального архієрея знову повернувся на приход у Дулово². 11 листопада 1953 р. переведений обслуговувати православний приход у с. Колочава-Горб Міжгірського району³. Відсутня інформація до якого часу о. Іриней там перебував, але на початку 1956 р. він служить знову в Дулові.

*Засуджений Сідлар Юрій Іванович,
1956 р.*

11 січня 1956 р. заарештований органами КДБ. У постанові на арешт вказувалося, що ієромонах Іриней в 1954-1955 рр. виготовляв і надсилав на адресу партійних органів листи антирадянського

¹ ДАЗО. – 1490. – Ф. Р – 1490. – Оп. 4д. – Спр. 180. – Арк. 92.

² Там само. – Арк. 93.

³ Там само. – Арк. 94.

змісту з терористичними погрозами представникам радянської влади і комуністичної партії¹.

13 січня 1956 р. ієромонах Іриней на допиті заявив, що у 1954 р. з газет довідався, що радянська влада проводить неправильно антирелігійну роботу, грубо відноситься до священиків, обмежує їх діяльність та порушує права. Боротися з даними несправедливостями він вирішив за допомогою анонімних листів².

5 березня 1956 р. Закарпатський обласний суд виніс вирок: «Сідларь, будучи священником православної церкви в с. Дулово Тячевского района Закарпатской области и будучи недовольным мероприятиями Коммунистической партии и советского правительства в части печатной антирелигиозной пропаганды, в 1954-1955 годах лично изготовил и направил по почте в адрес секретаря Хустского райкома партии 5 писем, а в адрес колхозного активиста – жителя с. Сильце Иршавского района, Глушко Ивана одно письмо, которые письма являлись антисоветского религиозного содержания.

*Ієромонах Іриней
після ув'язнення, 1960-і рр.*

В указанных письмах Сидларь призывал вести борьбу за свержение Советской власти при содействии империалистических государств, возводил клевету на Коммунистическую партию Советского Союза, советское правительство и советскую действительность.

¹ Архів УСБУ. – Арх. кримін. спр. № 5748-С. (Сідлар Ю.). – Арк. 3.

² Там само. – Арк. 30.

Виновність Сидларя в изготовлении и распространении им писем антисоветского содержания доказана его личным признанием, как в судебном, так и в предварительном следствии, приобщенным к делу, в качестве вещественных доказательств письмами антисоветского содержания, написанными собственной рукой Сидларя, что он признал и что подтверждено заключением графической экспертизы.

Таким образом, виновность Сидларя по ст. 54-10 ч. II УК УССР материалами дела полностью доказана.

Учитывая, что Сидларь происходит из семьи крестьянина-бедняка, судится впервые, по своему общеобразовательному и политическому уровню является недостаточно грамотным, а поэтому суд считает правильным не избирать в отношении его максимальной меры наказания, предусмотренной ст. 54-10 ч. II УК УССР.

Руководясь ст. ст. 296, 297 УПК УССР, Судебная коллегия приговорила:

Сидларь Юрия Ивановича по ст. 54-10 ч. II УК УССР за санкцией ст. 54-2 УК УССР подвергнуть лишению свободы в исправительно-трудовых лагерях сроком на шесть лет, с поражением в правах, предусмотренных п.п. а, б, в ст. 29 УК УССР сроком на три года и конфискацией имущества... Начало отбытия меры наказания Сидларь Юрию Ивановичу исчислять с 11 января 1956 года»¹.

Відбував покарання в Дубравтаборі МВС у Мордовській АРСР. 10 лютого 1960 р. його звільнили з ув'язнення².

Після звільнення, 18 березня 1960 р. архієпископ Варлаам (Борисевич) направляє ієромонаха Іринейя на приход у с. Люта з приписною церквою в с. Вишка Великоберезнянського району³. 22 серпня 1963 р. єпископом Миколаєм (Кутепов) призначений настоятелем приходів в селах Люта, Кострино і Ставне з відправленням треб у селах Вишка, Загорб, Нова Стужиця, Стара Стужиця, Костринська Розтока Перечинського району⁴. 4 червня

¹ Архів УСБУ. – Арх. кримін. спр. № 5748-С. (Сидлар Ю.). – Арк. 223-224.

² Там само. – Арк. 233.

³ Там само. – Арк. 95.

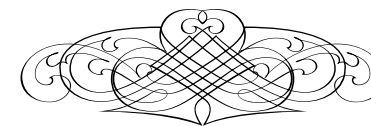
⁴ Там само. – Арк. 103.

1968 р. зареєстрований як священник православної церкви в селах Латірка, Бистрий, Тишово Воловецького району. Місцем проживання ієромонаха Іринейя було с. Латірка¹.

Помер у 1981 р., похований у рідному селі біля храму. Реабілітований 16 листопада 1991 р.

Юрій Данилець

Автор висловлює подяку за сприяння у пошуку матеріалів для статті голові сільської ради с. Осой Турянину Василю Івановичу та письменнику Петровцію Івану Юрійовичу.

¹ Архів УСБУ. – Арх. кримін. спр. № 5748-С. (Сидлар Ю.). – Арк. 104.